

Barnuppdraget—Delrapport 1

Socialtjänstens öppenvård för barn och unga

LÄNSSTYRELSEN
HALLANDS LÄN

Länsstyrelsen i Hallands län
Meddelande 2007:19
ISSN 1101 - 1084
Tryckt på länsstyrelsens tryckeri, Halmstad, 2007

Förord

Landets länsstyrelser har regeringens uppdrag att under åren 2006 och 2007 genomföra tillsyn av socialnämndernas verksamheter för barn och ungdomar, i dagligt tal benämnt ”barnuppdraget”.

Uppdraget omfattar följande delar:

- Enskilda och offentliga verksamheter där barn och ungdomar ges insatser av socialtjänsten
- Familjehemsärenden och familjehemsplaceringar
- Handläggning och dokumentation av barnavårdsutredningar
- Planering av resurser för att tillgodose barns behov av vård, omsorg och tillsyn
- Samverkan mellan förvaltningar, myndigheter och kommuner för att inte barn skall hamna mellan stolarna
- Handläggning av anmälningar om barn som far illa

Denna rapport utgör en första delrapport av barnuppdraget i Hallands län och redovisar resultatet av den kartläggning som gjorts av öppenvården för barn och ungdomar.

Kartläggningen har genomförts av socialkonsulenter Agneta Höckert, Sigun Lilja och Anders Langemark. För sammanställningen och rapporten ansvarar Anders Langemark

Benny Torstensson

Socialtjänstens öppenvård för barn och unga – sammanställning av enkät och skriftlig information

Länsstyrelsen har kartlagt socialtjänstens öppenvårdsverksamhet för barn och unga i länets kommuner. Kartläggningen är en del av den förstärkta nationella tillsynen av socialtjänstens insatser för barn och unga, det så kallade barnuppdraget. Uppdraget gavs till länsstyrelserna i regleringsbrevet inför 2006 och pågår till och med 2007.

Kartläggningen av öppenvårdsinsatserna har gjorts genom en enkätundersökning och inhämtande av skriftlig information från länets kommuner. I enkäten var kategorier av olika öppenvårdsformer redan definierade (definitionerna framgår av tabellerna). Kategorierna är hämtade från en nyligen avslutad nationell kartläggning, "Öppenvårdens former – En nationell kartläggning av öppna insatser i socialtjänstens barn- och ungdomsvård" (Socialstyrelsen, juni 2006).

Kategorierna i enkäten var: *Programverksamhet, Riktad dagverksamhet, Socialpedagogisk insats, Kvalificerat nätverksarbete samt Öppenvård i annan form.*

Kommunerna ombads att redovisa pågående verksamheter i maj 2006 och verksamheter som planerades att starta innan oktober 2006.

Redovisningen utgör enbart en sammanställning av de uppgifter kommunerna redovisat i sina enkätsvar samt annan av Länsstyrelsen inhämtad skriftlig information.

Sammanställningen redovisas i tabellform. Av utrymmesskäl används ett antal förkortningar i redovisningen. Förklaringar av dessa återfinns i slutet av rapporten. För den som vill ha mer information hänvisas till kommunernas i flera fall utmärkta hemsidor där verksamheterna ofta är utförligt beskrivna. Länkar till kommunerna anges i slutet av rapporten.

Kartläggningen visar att:

- Flertalet av länets kommuner har ett relativt brett utbud av insatser. Av sammanställningen framgår emellertid inte resursernas storlek i förhållande till behoven
- Utbudet av öppna insatser ökar i flertalet kommuner, men fortfarande är det så att möjligheterna till hjälp varierar beroende på bosättningsort
- De redovisade insatserna är öppna för både pojkar och flickor. Ett undantag är spädbarnsverksamheten i Falkenberg som enbart är öppen för mammor med barn
- Insatser ges både som service (utan individuell prövning) och som bistånd enligt socialtjänstlagen
- Antalet insatser som ges som service ökar i omfattning
- De vanligaste kategorierna av öppenvårdsinsatser är programverksamhet, socialpedagogiska insatser och öppenvård i annan form

	Kungsbacka	Varberg	Falkenberg	Hylte	Halmstad	Laholm
Programverksamh. Syftar till att påverka den unges eller familjens kunskaper, färdigheter och/eller beteende genom ett på förhand framtaget program. Insatsen ges inom en avgränsad tidsperiod och ett bestämt antal timmar i veckan	BIP – Barn- och unga i familjer med psykiska problem. Åldersgrupp 6 – 20 år - Bistånd och service	BIP– Barn och unga i familjer med psykiska problem. Åldersgrupp 6 – 20 år - Bistånd och service	BIM- Barn/och ungdomar i familjer med missbruk, våld, psykisk sjukdom. Åldersgrupp 6 – 20 år – Bistånd och service		Gruppverksamheter för barn och ungdom som lever i familjer med: - Missbruk - Våld - Psykisk sjukdom	Stammens gruppverksamhet – Barn och ungdomar som lever i familjer med missbruk, psykisk ohälsa och familjevåld Grupper 7 – 12 år och 13 – 18 år – Service
	BIM – Barn och unga som lever i familjer med kemiskt beroende. Åldersgrupp 6 – 20 år – Bistånd och service	BIV – Barn och unga som lever i familjer med våld. Åldersgrupp 6 – 20 år – Bistånd och service	Klara ungdom – Haschmissbrukande ungdomar i åldern 15 – 24 år – Bistånd och service		Althea Ungdom – Unga missbrukare, bland annat haschprogram - Service och bistånd	Ungdomsgruppen är i uppstart med ett påverkansprogram - Riktat mot unga lagöverträdare
	BIV – Barn- och unga som lever i familjer med våld. Åldersgrupp 6 – 20 år – Bistånd och service	BIM – Barn och unga som lever i familjer med missbruk. Åldersgrupp 6 – 20 år – Bistånd och service	Program riktade till unga lagöverträdare		Althea – Anhörigprogram	
	ART – Ilskekontrollträning. Åldersgrupp 12 – 18 år – Bistånd och service	ART – Ilskekontrollträning. Åldersgrupp 12 – 18 år – Bistånd och service	Repuls – F.d. individuell ART ges via Bryggan, familjepedagogerna och familjecentrum		Medling – Service och bistånd	
	Unga hoppet – Ungdomar med alkohol/drogberoende. Åldersgrupp 18– 25 år – Bistånd och service	Active parenting – Föräldrautbildning – Bistånd och service			MST – Ungdomar med tung problematik – Bistånd	
	Brottsstoppssamtal – Åldersgrupp 13 – 18 år				Komet – Föräldrautbildning - Service och bistånd	
	COPE – Föräldrautbildning- Fortlöpande					

Riktad dag- verksamhet	Kungsbacka	Varberg	Falkenberg	Hylte	Halmstad	Laholm
Syftar till att påverka den unges eller familjens livssituation genom en strukturerad verksamhet under en längre, sammanhållen tid. Insatsen ges utanför hemmet på en särskild plats med en täthet av flera dagar i veckan. Verksamheten kan vara ett alternativ till ordinarie skola/arbete	Arbets träning/ utbildningsinsatser för unga över grundskoleåldern – Serviceinsats	Familjeenheten – Familjer med barn och ungdomar – ABT och familjepedagog - åldersgrupp 0 – 20 år – Bistånd och service Barn i fokus Bidevind. Åldersgrupp 13 – 18 år. Hemmaplanslösning med helhetssyn skola/socialt/fritid - Bistånd			Arbets träning för ungdomar finns inom Arbetslivsnämnden	Resursskola – Barn och ungdom 7 – 16 år – Service

Social- pedagogisk insats	Kungsbacka	Varberg	Falkenberg	Hylte	Halmstad	Laholm
Syftar till att påverka den unges och/eller familjens situation genom att pedagogiskt använda aktiviteter och upplevelser i vardagen. Insatsen varierar i intensitet och varaktighet	Resurspersoner – Barnfamiljer och institutionsnära ungdomar. Åldersgrupp 7 – 20 år – Service och bistånd	Familjepedagog – åldersgrupp 0 – 13 – Service och bistånd Behandlingsteam, ABT – Åldersgrupp 12 – 20 år – Service och bistånd	Familjepedagogerna. Åldersgrupp 9 – 18 år – Barn och ungdomar med stark aggressivitet – Service och bistånd Familjepedagogerna – Familjer med psykosocial problematik – Åldersgrupp 0 – 20 år – Service och bistånd.	Familjepedagogisk insats – Barn och familjer – Bistånd	MIRA – Insatser för familjer med barn och ungdom i åldrarna 0 – 20 år. Olika metoder används - Bistånd Ungbo – Stöd i eget boende för ungdomar – Bistånd	Familjepedagoger för familjer med barn 0 – 18 år – Bistånd och service Marte meo kan erbjudas som utvecklingsstöd i familjen Boendestöd för ungdomar från 17 år – Bistånd

Skolsocial insats	Kungsbacka	Varberg	Falkenberg	Hylte	Halmstad	Laholm
Syftar till att genom förstärkt stöd i skolsituationen och samarbete med hemmet möjliggöra för den unge att alltså vara integrerad i ordinarie skola. Insatsen varierar i intensitet och varaktighet	Skolsociala insatser för barn och ungdom inom förskola och grundskola. Åldersgrupp 1 – 16 år - Service	Barn i fokus – Samverkan med skola – Sambandet. Åldersgrupp 6 – 16 år. Kartläggning av skolsituation/hemmet och fritid – Bistånd	Resursskolorna – Kompassen. Åldersgrupp 0 – 12 år. Zeta-särskild undervisningsgrupp. Ålder 13 – 20 år, samt Rönnen särskild undervisningsgrupp. Ålder 0 - 12 år		Förskola och skola för barn med särskilda behov – Åldersgrupp 0 – 16 år. Inom Barn- och ungdomsnämnden	Resurscentrums familjepedagoger och Resursskolans lärare bedriver skolsociala insatser i team – Grundskoleålder – Service Marte meo kan erbjudas som utvecklingsstöd i skolan

Kvalificerat nätverksarbete	Kungsbacka	Varberg	Falkenberg	Hylte	Halmstad	Laholm
Syftar till att påverka barnets livssituation och/eller beteende genom att mobilisera och/eller intervensera i ett stödjande nät av personer bland släkt, vänner och professionella kring barnet. Insatsen varierar i omfattning och intensitet	Nätverkslag – Familjer och ensamstående. Syfte mobilisera nätverket	Nätverkslag – Familjer med barn – Bistånd och service	Nätverkslag – Familjer med barn och unga. Ålder 0 – 20 år – syfte att finna lösningar med det egna nätverket – Bistånd och service		Nätverkslag – Familjer med barn – Bistånd och service	Nätverkslag arbetar med nätverksmobilisering och nätverksmöten på uppdrag av socialtjänst (bistånd), skolan eller familjen (service)

Öppenvård i annan form	Kungsbacka	Varberg	Falkenberg	Hylte	Halmstad	Laholm
Insatser som inte omfattas av övriga katego- rier	Familjestödsteam för barn och unga och deras familjer 7 – 20 år Ung öppenvård för ungdomar 15 - 25 år. Ungdomar som undrar över drogvänor, är oroliga för sig själva, föräldrar till unga. Erbjuder behandling, motivation och råd och stöd i alkohol- och drogfrågor – Service och bistånd Familjehuset för familjer med små barn. Åldersgrupp 0 – 6 år – Service och bistånd	Familjecentrum – föräldrar med barn i åldern 3 – 12 år – Stöd i föräldrarollen – Service och bistånd Skolservice. Åldersgrupp 6 – 20 år – Stöd och service till skolans personal angående barn med särskilda behov	Spädbarnsverk-samhet – Mammor med spädbarn 0 – 18 månader – Service Familjecentrum – Barnfamiljer med barn i åldersgrupp 0 – 12 år – Stöd och service. Bryggan – unga lagöverträdare. Åldersgrupp 13 – 20 år – Service och bistånd		Familjemottag-ning för familjer och ensamstående. Kvinnor utsatta för våld – Service	Resurscent-rums ungdoms-grupp. Ålders-grupp 13 – 20 år för ungdom-ar i riskzon för missbruk, kriminalitet och annat des-truktivt bete-ende –Service och bistånd Familjecentra-len. En generell resurs som vänder sig till alla småbarns-föräldrar och blivande för-äldrar. Sam-verkan mellan landsting och kommun - Service

Förkortningar och förklaringar

ART	= Aggression Replacement Training, ilskekontrollprogram
FFT	= Funktionell FamiljeTerapi, programbaserad samtalsserie, stödja en förändring i ungdomens beteende
MST	= Multi Systemisk Terapi, metod riktad till unga nära institutionsplacering
COPE	= Föräldrautbildning
Komet	= Föräldrautbildning
BIM/BIP	= Barngrupper
CAP/TAP	= Barngrupper
Nätverkslag	= Metodik där särskilt anställd personal arbetar med syfte att stärka nätverket
Medling	= Metodik där unga som begått brott träffar brottsoffret
ABT	= Ateljéernas behandlingsteam

Länkar till kommunernas hemsidor:

<http://www.kungsbacka.se/>
<http://www2.varberg.se/>
<http://www.falkenberg.se/>
<http://www.hylte.se/default.asp>
<http://www.halmstad.se/>
<http://www.laholm.se/>